

Tarragona, Santa Coloma de Gramenet i Manresa: tres ciutats, tres models del procés de normalització lingüística a Catalunya?

Albert Fabà, Noemí Ubach, Pilar López, Alfred Castells, Mercè Romagosa (Consorci per a la Normalització Lingüística) i Joan Solé (Direcció General de Política Lingüística) (Comissió Ofercat)

Objectius

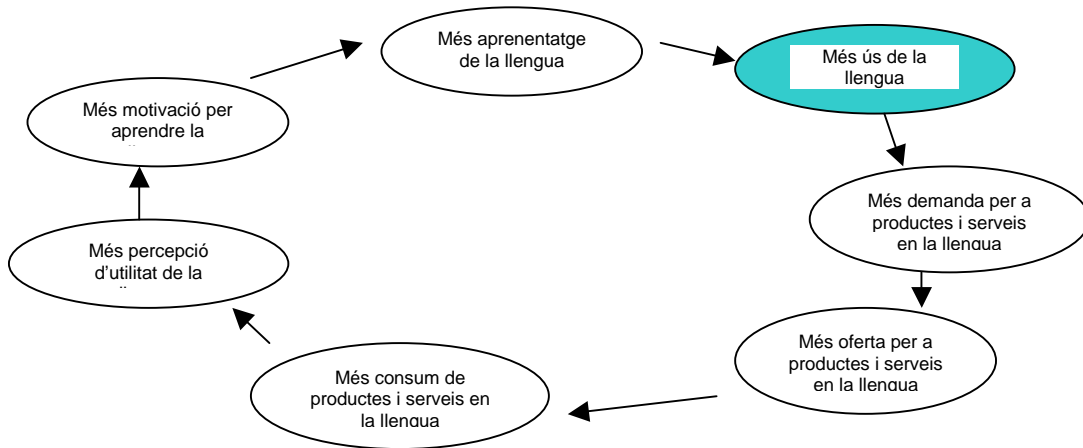
- a) L'objectiu central d'aquesta comunicació és mostrar els principals resultats de l'oferta de productes i serveis en català mesurada per mitjà de l'eina de planificació anomenada OFERCAT a les poblacions de Tarragona, Santa Coloma de Gramenet i Manresa.
- b) Un segon objectiu complementari és fer una anàlisi comparativa sobre el procés de normalització lingüística en tres ciutats catalanes de característiques sociodemogràfiques i urbanístiques molt heterogènies. S'incidirà els dades sobre coneixements, usos i d'oferta lingüístics.
- c) També es pretén mostrar d'una manera pràctica el funcionament de la dita "Roda de la llengua"¹ i millorar o comprovar empíricament aquest esquema². És adient introduir l'ús de la llengua entre l'aprenentatge d'una llengua i la demanda de productes i serveis? Explica aquest model les dades sociolingüístiques relatives a les tres poblacions estudiades?
- d) Finalment, s'iniciarà un balanç provisional sobre quins punts forts i quins punts febles té el procés de normalització de la llengua catalana en aquestes ciutats?

¹ Strubell, Miquel: "Societat i normalització lingüística" dins de *El català. Un debat a finals del segle xx. De la normalització a la normalitat*.

² Fabà, A. et al: *Entre l'esperança i el neguit. El català a Catalunya. Coneixements, usos, actituds i identitats lingüístiques*, [Inèdit]. 2001

CONGRÉS MUNDIAL SOBRE POLÍTQUES LINGÜÍSTIQUES
CONGRÈS MONDIAL SUR LES POLITIQUES LINGUISTIQUES
CONGRESO MUNDIAL SOBRE POLÍTICAS LINGÜÍSTICAS
WORLD CONGRESS ON LANGUAGE POLICIES Barcelona, 16-20 d'abril de 2002

Metodologia:

Es tracta de recollir les dades i de fer-ne la comparació a les tres poblacions en els aspectes següents:

Dades més rellevants:

- a) Oferta sectorial de llengua catalana a Santa Coloma, Tarragona i Manresa (Font: OFERCAT-2002)
- b) Evolució de la població 1990-1999 (Font: IDESCAT)
- c) Evolució moviment migratori (Font: IDESCAT)
- e) Activitat econòmica més rellevant de cada població (Fonts: IDESCAT i fonts municipals)
- f) Coneixements lingüístics de la població 1982- 1996 (Font principal: Censos lingüístics)
- g) Usos i identitats lingüístics a Manresa i Santa Coloma (Font: Fabà *et al.*, 2000 i Fabà i Ubach, 1994)
- h) Usos i identitats lingüístics a Tarragona (Fonts: Tarragona, 1988 i DYM, 2002)

Altres dades complementàries

- i) Retolació i publicitat exterior a Tarragona i Santa Coloma
- j) Supermercats i hipermercats a Manresa (Ipsos Eco Consulting 2001)
- k) Difusió d'exemplars de premsa (OJD)
- l) Audiència d'oients d'emissores locals
- m) Alumnes de català per a adults 1982-2000 (Font: memòria del CPNL)
- n) Principals programes sectorials d'actuació (Font: memòries dels CNL)
- o) Pressupost municipal de normalització dels centres (Font: memòria del CPNL)

Conclusions provisionals

CONGRÉS MUNDIAL SOBRE POLÍTQUES LINGÜÍSTIQUES
CONGRÈS MONDIAL SUR LES POLITIQUES LINGUISTIQUES
CONGRESO MUNDIAL SOBRE POLÍTICAS LINGÜÍSTICAS
WORLD CONGRESS ON LANGUAGE POLICIES Barcelona, 16-20 d'abril de 2002

En general, entre 1975 i 2001 han disminuït les diferències territorials si comparem els índexs de catalanització³ de les tres ciutats, però les diferències són encara molt grans.

La competència lingüística de població de les tres ciutats ha augmentat al llarg dels últims 20 anys en proporcions diferents, d'una manera especial entre la població escolar.

S'ha produït una integració lingüística d'una part de la població emigrada dels anys seixanta i setanta, d'altra banda els fills dels immigrants que no han adoptat la llengua catalana com a pròpia troben "natural" parlar en castellà habitualment o sempre.

Cal destacar com a notable el paper dels cursos de català per a adults en el procés de normalització i força important per a la creació de contextos interpellants favorables al català.

S'ha produït també un creixement notable de l'oferta de productes i serveis en català especialment en els sectors relacionats o vinculats a l'administració pública.

En els mitjans de comunicació s'ha avançat en la televisió pública (i local) i entre les emissores comercials i municipals, i també en la premsa diària i comarcal, tot i que els índexs són encara massa baixos. Hi ha un futur incert en l'ús del català en les tecnologies de la informació i comunicació.

Reptes de futur

Les preguntes que fem a continuació no tenen una única resposta, tot al contrari poden obrir nous interrogants o haver de reformular les qüestions plantejades. Es pretén encetar un debat entre els assistents al taller "*Models de polítiques lingüístiques: estudi de cas*" a partir de les dades que els facilitem.

Com incrementar l'oferta de productes i serveis en català competitiu amb altres llengües?

Com incrementar el consum de productes i serveis en català?

Quins serien els recursos i les estratègies més eficaços per incrementar l'ús lingüístic?

Quin paper pot representar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en la normalització de l'ús d'una llengua?

Quin pot ser el paper de la nova immigració en el procés de normalització? Amb quina actitud cal afrontar aquesta qüestió?

Quins serien els punts forts i els punts febles de la normalització del català a les tres ciutats estudiades?

³ Reixach, Modest: *Coneixements i ús de la llengua catalana a la província de Barcelona*, 1985